Hawdd ei Ddeall

Maniffesto Cynghrair Bywyd Da 2026

Beth rydyn ni eisiau i bobl ag anabledd dysgu a phobl awtistig

Ebrill 2026

Sut i ddefnyddio'r ddogfen yma

Dyma fersiwn hawdd ei ddeall o: Cynghrair Bywyd Da – Maniffesto y Senedd 2026

Efallai y byddwch chi angen help i'w ddarllen. Gofynnwch i rywun rydych chi'n ei adnabod i'ch helpu.

Lle mae'r ddogfen yn dweud **ni**, mae hyn yn meddwl **Cynghrair Bywyd Da**. I gael rhagor o wybodaeth, cysylltwch â:

Gwefan: www.goodlife.wales/cymraeg

E-bost: contact@goodlife.wales

Mae Hawdd ei Ddeall Cymru wedi gwneud y ddogfen yma yn hawdd ei ddeall gan ddefnyddio **Photosymbols**. I ddweud wrthyn ni beth rydych chi'n feddwl am y fersiwn hawdd ei ddeall yma, cliciwch yma.

Cynnwys

Am y maniffesto yma 4

Beth rydyn ni eisiau 6

1. Dod â phobl yn ôl adref a'u stopio rhag cael eu hanfon i ffwrdd 7

2. Adeiladu cartrefi a'r pethau mae pobl eu hangen i deimlo'n ddiogel ac yn hapus 11

3. Rhoi cyllid a grantiau at ei gilydd i wneud iddo weithio 14

Pam mae'r gwaith yma yn bwysig 18

Cysylltu â ni 20

Am y maniffesto yma

Ni ydy Cynghrair Bywyd Da.

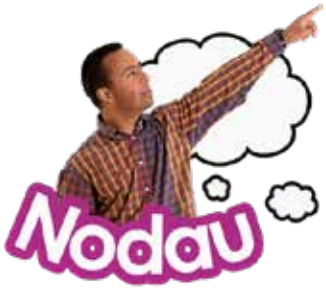
Rydyn ni'n grŵp o bobl a sefydliadau yng Nghymru.

Rydyn ni eisiau i bobl ag anableddau dysgu a phobl awtistig fyw gyda'u teuluoedd a'u cymunedau.

Dyma ein **maniffesto**.

Mae maniffesto yn esbonio ein syniadau a'n nodau.

Mae Etholiad y Senedd ym mis Mai 2026.

Dyma pryd rydyn ni'n pleidleisio dros bwy rydyn ni eisiau i'n cynrychioli yn Senedd Cymru.

Rydyn ni eisiau i wleidyddion a gwneuthurwyr penderfyniadau feddwl am y maniffesto yma wrth wneud eu cynlluniau eu hunain.

Beth rydyn ni eisiau

Rydyn ni eisiau i Lywodraeth nesaf Cymru wneud 3 prif beth:

1. Dod â phobl yn ôl adref a'u stopio rhag cael eu hanfon i ffwrdd.

2. Adeiladu cartrefi a'r pethau mae pobl eu hangen i deimlo'n ddiogel ac yn hapus.

3. Rhoi cyllid a grantiau at ei gilydd i wneud iddo weithio.

1. Dod â phobl yn ôl adref a'u stopio rhag cael eu hanfon i ffwrdd

Rydyn ni eisiau i bobl fyw yn y lleoedd a'r ffyrdd maen nhw'n eu dewis. Lle maen nhw'n teimlo'n ddiogel ac yn cael eu croesawu.

Mae hyn yn meddwl:

- Gwneud newidiadau i ddod â phobl yn ôl i'w cymunedau.

- Symud pobl allan o leoedd pell neu anniogel.

- Creu ffyrdd o stopio hyn rhag digwydd eto.

Sut fyddai hyn yn helpu

Fe fyddai yn:

- Stopio penderfyniadau a gweithredoedd sy'n anwybyddu hawliau pobl.

- Helpu pobl i fyw bywydau da gyda rhyddid a dewis.

- Stopio ffyrdd anniogel neu wael o weithio sydd yn gallu brifo pobl.

- Arbed arian trwy leihau nifer y bobl sy'n byw mewn gofal hirdymor.

Beth rydyn ni eisiau i ddigwydd

Rydyn ni eisiau i Lywodraeth Cymru:

- Gosod nod i wneud i hyn ddigwydd. Fe ddylai'r nod gynnwys safbwyntiau:
  - pobl ag anableddau dysgu,
  - pobl awtistig,
  - a'u teuluoedd.

Fe ddylai'r Senedd gael yr wybodaetrh ddiweddaraf am beth sy'n digwydd i gyflawni'r nod yma.

- Edrych a rhannu'r wybodaeth sydd gennym am bobl sy'n byw mewn ysbytai, neu i ffwrdd o'u cartrefi. Rhaid i hyn ddigwydd yn gyflym.

- Dilyn y syniadau o'r ymgyrch **Bywydau wedi eu Dwyn.**

- Darparu cymorth lleol ardderchog. Fe ddylai fod yn lleoedd diogel, tymor byr i bobl mewn perygl. Fe ddylai'r lleoedd yma barchu hawliau pobl.

- Edrych ar y rheolau a'r hyfforddiant ar gyfer darparwyr gwasanaeth. Fe ddylai gwasanaethau barchu hawliau pobl.

- Darparu cefnogaeth dda lle bynnag mae pobl yn byw. Gan gynnwys cefnogaeth a seibiannau i deuluoedd a gofalwyr.

2. Adeiladu cartrefi a'r pethau mae pobl eu hangen i deimlo'n ddiogel ac yn hapus

Mae hyn yn meddwl:

- Cynllunio ac adeiladu cartrefi a chymunedau fel bod pobl yn gallu byw yn agos at lle maen nhw'n perthyn.

- Gwneud yn siŵr bod pobl yn teimlo eu bod nhw'n cael eu croesawu, yn ddiogel ac yn gartrefol.

Sut fyddai hyn yn helpu

Fe fyddai yn:

- Stopio pobl rhag cael eu hanfon ymhell o gartref oherwydd nad oes tai.

- Helpu pobl ifanc i gynllunio ar gyfer bywyd fel oedolion. Gwneud yn siŵr bod ganddyn nhw opsiynau yn agosach at adref.

- Gwneud tai yn ddiogel, yn hawdd i'w cyrraedd ac yn fforddiadwy. Mae hyn yn cynnwys:
  - Newid cartrefi teuluol i ateb anghenion pobl.
  - Tai cymdeithasol newydd.
  - Cefnogaeth i fyw sydd yn cael ei rannu.

Beth rydyn ni eisiau i ddigwydd

Fe ddylai pawb gael cynllun tai o 14 oed. Fe fydd hyn yn eu helpu i symud i wasanaethau oedolion yn esmwyth.

Fe ddylid edrych ar anghenion pobl bob blwyddyn. Felly rydyn ni'n gwybod eu bod nhw a'u gofalwyr yn cael y gefnogaeth gywir.

Fe ddylai tai a chynlluniau cymunedol ateb anghenion pobl. Fe ddylen nhw gefnogi pobl gyda gwahanol bethau fel:

- cartref
- gweithgareddau dydd
- gofal tymor byr
- a gwasanaethau lleol eraill.

Fe ddylai pobl sy'n aros mewn ysbytai am gyfnod hir gael eu cynnwys yn y rhestr digartrefedd lleol. Mae hyn yn gwneud eu tai yn flaenoriaeth.

3. Rhoi cyllid a grantiau at ei gilydd i wneud iddo weithio

Rydyn ni angen i gyllid iechyd a gofal cymdeithasol fod gyda'I gilydd. Felly mae cael y gefnogaeth gywir yn syml ac yn hawdd.

Sut fyddai hyn yn helpu

Fe fyddai yn:

- Cadw pobl yn agos at adref gyda chefnogaeth.

- Lleihau cost darparu gofal ysbyty a lleoliadau y tu allan i'r ardal.

- Stopio rheolau a phroblemau arian rhag cadw pobl yn y lleoedd anghywir.

- Rhoi cynllun clir i bobl sy'n cynllunio a threfnu gofal, fel eu bod nhw'n gallu gwario arian i greu opsiynau cymunedol da.

Beth rydyn ni eisiau i digwydd

Fe ddylai fod rheolau cenedlaethol ar gyfer arian iechyd a gofal cymdeithasol. Fe ddylai'r ffocws fod ar beth sydd orau i'r person.

Fe ddylai byw yn y gymuned ddod yn gyntaf. Lle mae pobl yn gallu byw gartref neu mewn lle byw â chymorth.

Fe ddylai pobl allu defnyddio taliadau uniongyrchol i wneud eu dewisiadau eu hunain.

Uno cyllid o wahanol leoedd, fel:

- Cyllid gofal iechyd.
- Grantiau cymorth tai gofal cymdeithasol.
- Cyllid gofal i bobl ag anableddau dysgu a phobl awtistig.
- Cyllid y GIG ar gyfer ysbytai a lleoedd ar gyfer arhosiad hir.

Pam mae'r gwaith yma yn bwysig

Mae gormod o bobl yn aros mewn ysbytai neu gartrefi gofal am rhy hir.

Mae rhai pobl yn cael eu hanfon i ysbytai ymhell oddi wrth eu teuluoedd a'u ffrindiau. Mae hyn yn gallu gwneud iddyn nhw deimlo'n unig ac yn anniogel.

Mae adroddiadau'n dangos bod pobl yn y lleoedd yma mewn mwy o berygl o gael eu hanafu. Neu beidio â chael gofal na chefnogaeth.

Mae byw mewn ysbytai a chartrefi gofal yn gallu costio llawer o arian bob blwyddyn. Gellid defnyddio'r arian ar gyfer gwasanaethau lleol da.

Mae angen cynllunio a chyllid ar y cyd. Yn enwedig ar gyfer iechyd, gofal a thai.

Dydy gwasanaethau cymunedol mae pobl eu hangen ddim yr un peth ym mhob man yng Nghymru. Mae angen i ni gytuno ar beth sydd ei angen a gwneud gwasanaethau'n well.

Cysylltu â ni

Cysylltwch â ni os ydych chi eisiau dweud beth rydych chi'n feddwl am y maniffesto yma.

Neu os oes gennych unrhyw gwestiynau am y maniffesto yma

E-bost: contact@goodlife.wales

Gwefan: www.goodlife.wales/cymraeg

Photosymbols®
Publisher Licence 403527247